

Cum vad anul 2025 avocații considerați Leading Lawyers în M&A de catre ghidurile juridice internaționale | Azi, de vorba cu Bogdan C. Stoica, Partener PNSA, evidențiat de Legal 500 în categoria Leading Partners în practica de fuziuni și achiziții: ”Apariția unui nou val de antreprenori care se maturizeaza de la an al an, apariția unui numar record de fonduri de investiții/ private-equity și faptul ca acestea cred în existența unor ținte de achiziție, sunt de natura sa dea încredere”

Anul 2025 ar putea fi marcat în primul rând de trendul de revenire a fondurilor de private equity ca jucatori activi în piața de M&A locala, a declarat, într-un interviu acordat ^{Biz}Lawyer, [Bogdan C. Stoica](#), Partener Popovici Nițu Stoica & Asociații (PNSA) și co-coordonator al practicii de M&A. ”Ma aștept ca ecosistemul fondurilor de investiții/private equity locale, care a fost în mare parte în pregătire în ultimele 24 de luni, finanțate în egala masura privat și instituțional, sa înceapa sa fie din ce în ce mai vizibil în piața. Sigur, nu cred ca anul 2025 are potențialul sa marcheze tranzacții de dimensiuni mari facute de aceste fonduri, însa ma aștept la un an de debut interesant cu concretizari de tranzacții spre finalul acestuia”, a precizat avocatul intervievat de platforma ^{Biz}Lawyer.

El a adaugat ca este de așteptat ca marea parte a tranzacțiilor de M&A sa fie realizate și în 2025 tot de investitorii strategici, deja prezenți în Romania sau în regiune.

”În ce privește evaluările, cred ca prima parte a anului 2025 o sa fie marcata de o volatilitate foarte mare datorata efectelor potențiale majore ale alegerilor politice din Romania, dar și efectelor politicii comerciale și de securitate a SUA. Aceste elemente vor influența probabil masiv disponibilitatea cumparatorilor de a accepta evaluari optimiste ale afacerilor ținta”, a apreciat *name partner*-ul PNSA.

În opinia sa, cele mai interesante pentru investitori, anul acesta, ramân industriile cu profil de necesitate: domeniul producției alimentare și domeniile asociate, energia și serviciile medicale, distribuția. Domeniul IT și cel al serviciilor conexe vor continua sa ofere un numar mare de tranzacții.

Analiștii *Mergermarket* susțin ca economia europeana slabita va stimula activitatea de M&A în urmatoarele luni, companiile europene urmând sa recurga la fuziuni și achiziții pentru a se dezvolta în EMEA și în afara acesteia, în timp ce cumparatorii din strainatate - atât corporații, cât și sponsori financiari - continua sa caute chilipiruri.

În acest context, publicația noastra a adresat un set de întrebări avocaților considerați de ghidurile juridice internaționale drept Leading Lawyers în practica de M&A, referitoare la activitatea din 2024 și proiecțiile acestora pentru anul în curs. ^{Biz}Lawyer a încercat sa afle care este pulsul pieței de M&A, ce tip de investitori au fost și ramân interesați de proiecte în Romania și de ce tranzacțiile devin mai puțin transparente.

Avocații cu o practica recunoscuta de ghidurile juridice internaționale au fost solicitați sa spuna cum ar caracteriza piața tranzacțiilor și care ar fi tendințele actuale, dar și care vor fi factorii care ar urma sa aiba impact asupra evaluarilor, negocierilor și activității de M&A, în general. Am vrut sa știm de ce mai pica uneori deal-urile, cu

referiri la durata medie a unei tranzacții. De asemenea, am fost interesați să aflăm care vor fi sectoarele cele mai interesante pentru investitori, domenii care vor genera cele mai multe tranzacții în 2025.

Nu am ocolit nici motivele de îngrijorare ale perioadei în privința activității din această arie de practică și am ”scanat” împreună cu interlocutorii noștri marile provocări ale anului viitor, cu accent pe ceea ce va avea un rol important în tranzacțiile viitoare.

Continuăm această serie cu **Bogdan C. Stoica**, *Partener Popovici Nițu Stoica & Asociații* și co-coordonator al practicii de M&A, avocat evidențiat de Legal 500 în categoria *Leading Partners*, adică a celor mai puternici parteneri din domeniul lor, care conduc tranzacții de top și sunt apreciați de colegi și clienți deopotrivă. Potrivit Chambers & Partners, **Bogdan C. Stoica** „oferea consultanță juridică sofisticată, cu o înțelegere profundă a problemelor complexe”, fiind, totodată, ”foarte riguros în analiză sa, eficient în comunicare, mereu disponibil și foarte atent la detalii”.

2024 pare să fi readus un interes în creștere pentru achiziții

Partenerul PNSA spune că 2024 a fost, pe ansamblu, un an bun pentru piața de M&A din România. ”Într-adevăr, valoarea medie a tranzacțiilor nu a fost la fel de mare ca cea din anii anteriori, însă acest lucru se datorează în primul rând faptului că nu au mai fost înregistrate tranzacții cu valori record în anumite industrii. Pe de altă parte, tranzacțiile de asemenea valori au caracter excepțional și e clar că nu le putem aștepta decât o dată la câțiva ani”, explică **Bogdan C. Stoica**.

Mult mai important decât valoarea medie a tranzacțiilor a fost însă interesul constant al vânzătorilor și investitorilor pentru exit-uri și achiziții, spune avocatul. ”Practic, după o perioadă de relativă incertitudine, marcată de o stare de expectativă a investitorilor, 2024 pare să fi readus un interes în creștere pentru achiziții, fie că vorbim de investitori strategici sau financiari. Dacă adăugăm la aceasta și faptul că 2024 a fost un an al alegerilor, precum și climatul dificil internațional, cred că putem concluziona că 2024 a fost un an foarte bun pentru piața de M&A”, a nuanțat **Bogdan C. Stoica** în interviul acordat *BizLawyer*.

El spune că, așa cum anticipa la începutul anului trecut, 2024 a fost dominat de achizițiile făcute de investitori strategici, în special de cei deja prezenți în România sau în regiune. Fondurile de investiții, deși prezente pe piață, au avut totuși o pondere minoritară în economia tranzacțiilor de M&A din România și s-au concentrat în continuare pe tranzacții de dimensiuni mai degrabă reduse, pe investiții în start-up-uri, pe împărțirea riscului între ținte de dimensiuni mai mici.

Anul trecut, potrivit firmelor de consultanță, pe piața de M&A locală a fost dezvăluită valoarea pentru aproape trei sferturi din tranzacțiile anunțate, unul dintre cele mai scăzute niveluri de transparență văzute pe piețele din CEE. Care ar fi, în opinia sa, cauza pentru care tranzacțiile devin mai puțin transparente? ”Comunicarea transparentă a datelor financiare ale unei tranzacții poate fi atât o chestiune culturală, cât și una care ține de cerințe legale. Din

punct de vedere cultural, nu cred ca exista diferente semnificative între piața de M&A din România și cea din CEE. Pe de alta parte, implicarea în tranzacții, din poziția de achizitor, a unor companii mari precum cele listate la bursa sau a unor companii cu acționariat sofisticat și cu cerințe de raportare publica vor conduce indirect la un grad mai mare de transparentizare. Procentul referit este cumva concordant și cu valoarea medie mai scazuta a tranzacțiilor din 2024”, a spus **Bogdan C. Stoica**.

Provocari și motive de optimism

El a ținut sa evidențieze ca nu crede ca un grad mai redus de transparentizare a datelor particulare ale unei tranzacții ar putea avea legatura cu o tendința particulara a pieței din România.

Cât despre durata medie a tranzacțiilor, partenerul PNSA spune ca aceasta a crescut în perioada post-pandemica de la 4-5 luni la 6-7 luni, o tendința resimțita, de altfel, la nivel global. ”A contribuit la aceasta atât climatul geo-strategic și politic relativ incert, cât și introducerea unor pași noi în economia tranzacțiilor precum aprobarile FDI, atenția sporita la riscuri pe care altadata investitorii nu le tratau cu atât de multa importanță”, a adaugat interlocutorul **BizLawyer**.

Referindu-se la perioada dificila pe care o traversam, el spune ca îngrijorările sunt legate în primul rând de rezultatul alegerilor prezidențiale din România, de menținerea țării pe trendul pozitiv european, de calmarea tensiunilor sociale și politice și, foarte important, de efectele politicilor comerciale și de securitate ale actorilor internaționali în zona României. ”Pe de alta parte, proiectele mari de infrastructura derulate în prezent de România, faptul ca economia României este acum mult mai solida, sentimentul fara precedent de solidaritate europeana în fața unei multitudini de provocari, toate acestea sunt de natura sa dea încredere. S-ar adauga aici apariția unui nou val de antreprenori care se maturizeaza de la an al an, apariția unui numar record de fonduri de investiții/private-equity și faptul ca acestea cred în existența unor ținte de achiziție”, a transmis **Bogdan C. Stoica** în interviul acordat **BizLawyer**.
